

4.s.e.trin

DDS 753 Gud, du, som lyset og dagen oplod

DDS 696 Kærlighed er lysets kilde

DDS 612 Den store mester kommer

DDS 688 Skal kærligheden sin prøve stå

DDS 680 Jesus, kom dog nær til mig

DDS 30 Op alle som på jorden

”Vi skylder...”

Prædiken: Matt. 5,43-48

Når vi læser Jesu ord, så er der en klar afvisning af de hårde hjerters etik og hævnens lov i Det gamle Testamente. Det er dog meget vigtigt, at fange, at det ikke er det eneste lag vi finder i Det gamle Testamente. Den første læsning vi lyttede til, ser vi utrolig stærkt Guds kærlighed og omsorg for den fattige, for enken, for den fremmede og faderløse. Begrundelse for Guds omsorg for disse, er dels at jøderne selv havde været i dårlige kår i deres slaveri i Ægypten, men samtidig også, at Gud har vist dem nåde ved sit frelsende indgreb. Det svarer helt til Jesu forkyndelse om at tilgive, fordi vi er tilgivet. Eller vise barmhjertighed, fordi Gud har handlet barmhjertig mod os. Elske fjender, fordi Gud også viser sin kærlighed til sine fjender.

Når vi ser på det sidste perspektiv, hvor vi er forpligtet, fordi Gud i sin nåde og frie gave har givet os tilgivelse og et nyt liv, så ser vi at vi står i gæld til Gud. Det er vigtigt, at det er gæld forstået i et positivt perspektiv. Det er ikke en fængslende gæld men en frisættende gæld og binding til Gud. Ser vi ikke glæden over det evige liv og den frelse ved renselse og tilgivelse han har udvirket, så bliver den forpligtelse en sur og demotiverende virkelighed.

Det er rart at se sit liv og de gode ting, vi er forpligtede til at gøre som en gæld. For det frigør os fra at leve et liv i anstrengelse for at opnå en identitet hos Gud. Vi har i udgangspunktet fået givet en ny identitet af vores himmelske fader.

Vi skylder Gud alt ved at han har skabt os, og ved han har frelst os. Det at vi overfor Gud står i gæld til vores næste med kærlighed, det kan også være befriende. Der kan være situationer, hvor vores næste ikke giver os grund til at elske dem, men Gud giver os grund til at elske dem. Når vi elsker vores næste, så gør vi det i en taknemlighed overfor det Gud har gjort. Dårlige følelser eller erfaring af svigt fra det andet menneske bliver altså ikke grundlaget for, om hvorvidt vi skal elske det menneske. Men fordi Gud befaler os det, og denne kærlighedens vej er den vej, Gud har kommet os i møde på. Pligt og gælden til Gud kan også være et godt middel mod motiver i vores eget indre der kan forstyrre og forsøge at forskubbe eller fordreje en situation. Det kan være som et klart lys i en dunkel situation.

Vi er i et afsnit, hvor Jesus korrigerer loven. På et tidspunkt taler han om de hårde hjerter. De hårde hjerter hører den gamle pagt til. Fordi det var en ydre lov. En lov der håndterede menneskelige anliggender i ydre ting. Den gamle pagt gav ikke mennesker en fornyelse i det indre menneske. Den gamle pagt forholder sig

til mennesker med stenhjerner. Men for den der lever under den nye pagt, hvor stenhjernerne er forvandlet til hjerter af kød, der gælder nogle højere standarder.

Fordi Jesus korrigerer loven, så giver det ikke det moderne menneske lov til at nedsætte Det gamle Testamente og gøre sig til herre over Guds lov. Jesus siger selv, at ikke det mindste tegn i loven skal forgå. Det moderne menneskes åndelige storhedsvanvid har gjort, at den sidestiller sig med Jesus, og mener at det er Herre over loven. Jesus demonstrerede, at han var Herre over loven, ved at gøre underfulde gerninger. Han åbenbarede sin særstilling som Gud-mennesket. Ingen steder finder vi hos Jesus en nedsættende tale om Det gamle Testamente. Det var hans hellige skrift. Det var den, han tyede til i de tider, hvor han var i de sværeste situationer. Her tænker jeg dels i fristelsestiden i ørkenen og dels hans lidelseshistorie.

Et helt klart og tydeligt forhold til Det gamle Testamente kan vi ikke give. Det lader sig ikke løse helt systematisk. For det første indeholder Det gamle Testamente forskellige genrer og dækker over forskellige epoker. Man bliver nødt til at lytte til bredden af, hvad Jesus og Hans apostle siger på dette punkt. Jesus gør helt utvetydigt op med renhedslovene i loven. Men han gør det ved at opfylde loven. Når det kristne menneske ikke behøver at leve sit liv efter moselovens renhedsforskrifter, så er det fordi Kristus er blevet vores endegyldige offer, som gør os rene for Gud. Det er et endegyldigt offer, der ikke behøver noget supplement. Jesus understreger det på korset, at det er fuldbragt. Der skal ikke lægges noget til. Men alligevel ser vi spor af loven i noget centralt i det kristne liv. Det er spor, som vi finder både hos Paulus og i særdeleshed i Hebræerbrevet. Paulus kan sige, at vi skal ofre os selv til Gud, og Hebræerbrevet taler om at ofre Gud læber der bekender hans navn.

Jesus siger på et tidspunkt til sine disciple: For jeg siger jer: Hvis jeres retfærdighed ikke langt overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. Jesus stiler mod et liv, der er højere og mere intens, end det liv, som loven forpligter til. Jesus siger, at det at elske dem som elsker en, det må regnes for en normal-etik. Kærlighedsbudet gælder dem, som ikke uden videre inkluderes i loven. Det kan være de mennesker, der er fjendtligt stemt mod en. Det gælder de, som man ikke kan forvente, at de vil gøre noget godt igen for en. Det kan være den fattige, den sociale udsatte, det omsorgssvigtede barn, den fængslede, den kriminelle, den fremmede...listen er længere endnu.

Nogen gange er Jesu kritik egentlig ikke møntet på loven, men en fejlagtig brug af loven. Det er dem der læser, tolker og bruger loven, der er problemet. Det kan være, at de dybere nede er besat af penge og rigdomme eller magt. Det gør, at de ikke vægter Guds barmhjertighed, men snarere en perfid overholdelse af loven, hvor hensynet til menneskelige tragedier eller ulykker ikke vejer særlig meget.

Vi skal være meget forsigtige når vi møder moseloven, og uden videre at sige, at det ikke gælder for os. Loven afspejler ikke kun menneskers hårde hjerter, som den har henvendt til, den afspejler også sider af Guds væsen – Ham som er lovens afsender. En alt for enkel afvisning af loven, kan være en afvisning af Gud selv.

Vi lever i en tid, hvor vi er meget fokuserede på rettigheder. Det positive i denne sag, er at der faktisk er mennesker i vores tid, der kæmper for andres rettigheder, uden nødvendigvis at have behov for disse rettigheder. Men når rettigheder først og fremmest handler om at sikre os selv, så kommer vi på kant med

den kristne levemåde. For i den kristne levemåde vejer hensynet til min næste højt. Der er ting, som jeg er i min fulde ret til, men som kan bringe min næste ud i en meget svær situation eller decideret skade ham. Det jeg kan administrere af frihed, er det ikke sikkert min næste kan, i det tilfælde er jeg forpligtet til at holde mine rettigheder tilbage, for at han ikke skal snuble og i værste fald falde væk fra troen.

Lad ikke den venstre hånd vide hvad den højre gør, når du giver almisse. Det er en generøsitet i Jesu ord. Der er den samme generøsitet vi finder i ordene, at Gud lader både solen og regnen give både til gode og onde. Denne generøsitet kan man også finde i Det gamle Testamente. Her gives der befaling til at åbne sin hånd, så man er distribuerende og ikke bare pugende eller samlende. Men også i Det gamle Testamente findes der kritik af de hårde hjerter og de lukkede hænder.

Skal vi leve som Gud vil det, så bliver vi nødt til at bede Jesus om at åbne vores hjerter og hænder. Vi må starte med at komme til hans åbne hjerte og gavmilde hænder.

I kender vor Herre Jesu Kristi nåde, at han for jeres skyld blev fattig, skønt han var rig, for at I kunne blive rige ved hans fattigdom.

Amen.

Nadverord:

Så formaner jeg jer, brødre, ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende og helligt offer, der er Gud til behag – det skal være jeres åndelige gudstjeneste.

Lad os bestandig ved ham bringe Gud takoffer, det vil sige frugten af læber, som bekender hans navn.

Lad jer selv som levende sten bygges op til et åndeligt hus, til et helligt præsteskab, der bringer åndelige ofre, som takket være Jesus Kristus er kærkomne for Gud.

I kender vor Herre Jesu Kristi nåde, at han for jeres skyld blev fattig, skønt han var rig, for at I kunne blive rige ved hans fattigdom.